

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อผลิตคนให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถ เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ (สมนึก หอมนาน, 2546 : 1) ปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศจะต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าวได้ คือ คุณภาพของคน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 1) คนนับว่า เป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของชาติในอนาคต เราต้องปูพื้นฐานในการพัฒนาคนเช่นเดียวกับการพัฒนาทรัพยากรอื่นๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) ได้กำหนดให้การพัฒนาศักยภาพของคนเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งการพัฒนาศักยภาพของคนนี้สามารถทำได้ โดยการใช้กระบวนการทางการศึกษา ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, ม.ป.ป. : 5)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสม และความต้องการของท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548 : 1 - 2) เทศบาลและเมืองพัทยาจึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาในเขตของตนอย่างเต็มที่ โดยถือปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และนโยบายข้างต้น ความรับผิดชอบของเทศบาลและเมืองพัทยาจึงมีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้เด็กที่มีอายุถึงเกณฑ์ในเขตเทศบาล ได้เข้าโรงเรียนโดยทั่วถึงเป็นผู้จัดตั้งดำรง โรงเรียนเทศบาล และควบคุมบริหาร โรงเรียนเทศบาลในเขตของตน

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง บริหารงานโดยประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้เลือกตั้งตัวแทนขึ้นมาทำหน้าที่ควบคุมการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการควบคุม โดยสภาเทศบาล การจัดการศึกษาแก่ประชาชนในเขตเทศบาล เป็นหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของคณะผู้บริหาร โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การจัดการศึกษาของเทศบาลเป็นไปอย่าง

สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดให้มีส่วน
 การงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาเป็นการเฉพาะ ทั้งในระดับกรม และในสำนักงานเทศบาล
 ภายใต้การกำกับดูแลของปลัดเทศบาล และกำหนดนโยบายการบริหารของคณะเทศมนตรีโดยความ
 เห็นชอบของสภาเทศบาล (สนธิ์ เหลืองภิรมย์, 2537 : 8 อ้างถึงใน สุบัน สวัสดิ์ประภา, 2544 : 43)

การจัดกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ยังไม่เอื้อต่อ
 การพัฒนาคนมากนัก เนื่องจากระบบโรงเรียนได้สร้างรั้วกั้นตัวเองออกจากชุมชน และสังคม วิธีการ
 จัดการเรียนการสอนยังมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาวิชามากกว่าการเรียนรู้จากสภาพจริง และไม่เน้น
 กระบวนการที่ให้ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น และการ
 แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (เอกสารการอบรมพนักงานครูเทศบาล, 2544 : 1) ฉะนั้น ครูจึงควรทำ
 ความเข้าใจ ให้ถ่องแท้ว่า การสอนคือการหาวิธีในการใช้เนื้อหาเป็นพาหนะให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตาม
 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบบการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 การฝึกให้เด็กรู้จักคิด รู้จักแสวงหาความรู้ รู้จักช่วยเหลือตัวเอง และทำงานร่วมกับคนอื่นได้เป็นอย่างดี
 คือ ย่อมเป็นการช่วยสร้างสรรค์ และนำมาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติในที่สุด

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.
 2545 ซึ่งเป็นกฎหมายการศึกษาของไทยฉบับปัจจุบันได้กำหนดจุดมุ่งหมายความสำเร็จของการปฏิรูป
 การศึกษาของประเทศ คือ ครู เพราะครูเป็นเป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงาน
 เลขาธิการคุรุสภา, 2543 : 36 - 37) และจะเป็นเครื่องมือในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อนำไปสู่การพัฒนา
 คุณภาพคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรม
 ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (วันทนา เมืองจันทร์, 2544 : 21) จึงได้
 เน้นสาระสำคัญที่ปฏิรูปครูและผู้บริหารการศึกษา โดยต้องพัฒนาครูและผู้บริหารการศึกษาให้มี
 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น และเป็นการส่งเสริมยกระดับมาตรฐาน “วิชาชีพครู” ให้เป็น
 วิชาชีพชั้นสูง มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เป็นที่รวมของคนดี คนเก่ง โดยถือว่าการปฏิรูปครูและผู้บริหาร
 การศึกษาเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดในกระบวนการปฏิรูปการศึกษา

การดำเนินการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร ต้องอาศัยกระบวนการ
 พัฒนาที่สำคัญ 3 ประการ คือ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศ
 การศึกษา โดยมีกระบวนการเรียนการสอนมีความสำคัญเป็นอันดับแรก มีกระบวนการบริหาร และ
 กระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่สนับสนุนกระบวนการเรียนการสอนให้พัฒนา
 จนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529 : 1)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรีดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรี โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงานของครู ระดับชั้นที่สอน และขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
2. ระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนการบริหารงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน เมื่อจำแนกความแตกต่างในด้านเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ระดับชั้นที่สอน และขนาดของโรงเรียน

กรอบความคิดในการวิจัย

ตัวแปรต้น

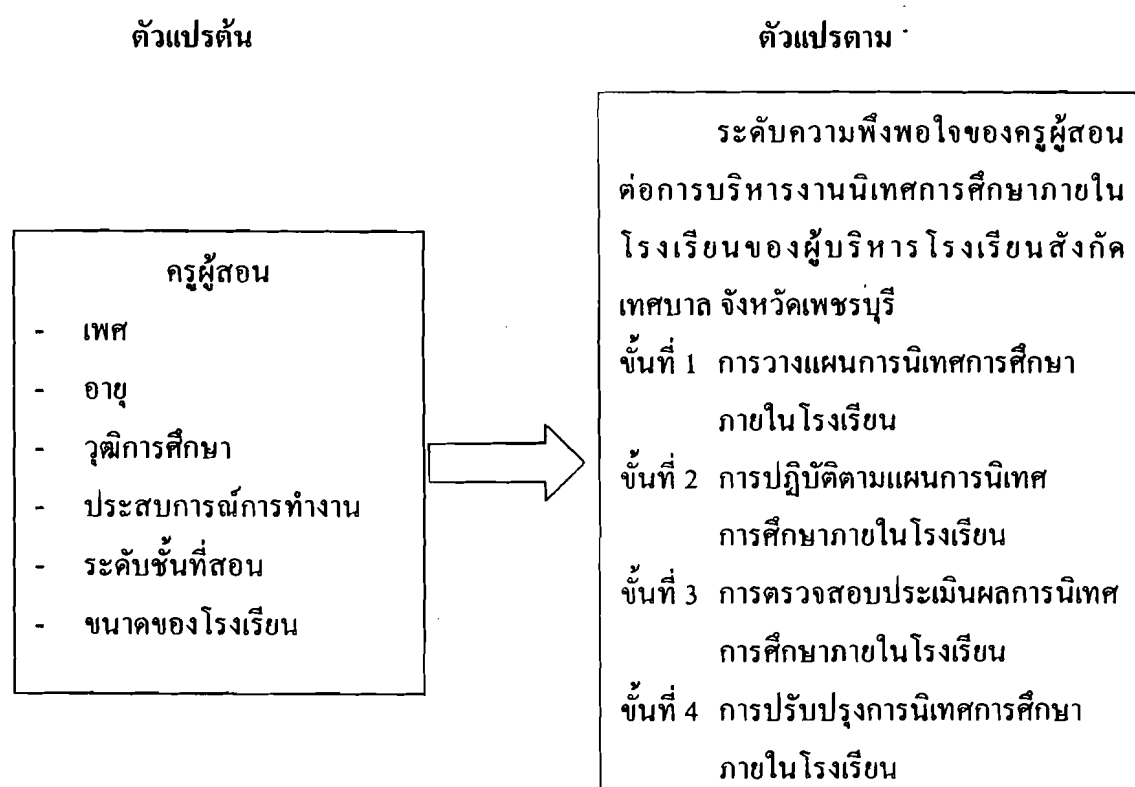
สถานภาพส่วนบุคคลของครูผู้สอน

- เพศ
- อายุ
- วุฒิการศึกษา
- ประสบการณ์การทำงาน
- ระดับชั้นที่สอน
- ขนาดของโรงเรียน

ตัวแปรตาม

ระดับความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลจังหวัดเพชรบุรี

ภาพที่ 1.1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการบริหารงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจของครู หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรี

2. การบริหารงานนิเทศการศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการนิเทศการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรี
3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรี
4. ครูผู้สอน หมายถึง ครู อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอน และปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรี
5. ระดับชั้นที่สอน หมายถึง ระดับชั้นที่ครูปฏิบัติการสอนซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ
 - ระดับก่อนประถมศึกษา หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นก่อนประถมศึกษา
 - ระดับประถมศึกษา หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นประถมศึกษา
 - ระดับมัธยมศึกษา หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา
6. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดเทศบาล ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้จำแนกขนาดของโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด ตามจำนวน นักเรียนดังนี้
 - โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 400 คน
 - โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียน 401 – 800 คน
 - โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียน 801 คนขึ้นไป
7. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดเทศบาล จังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี จำนวน 4 โรงเรียน และโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองชะอำ จำนวน 9 โรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ทำหน้าที่นิเทศสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงกระบวนการนิเทศการศึกษา
2. เพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจของครูผู้สอน
3. เพื่อให้ครูปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545